

II. správa SNB
analytický odbor
Čj.: CB-0077/163/03-89

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

29. srpna 1996

DNE

PODPIS

M. Vlček

V Praze dne 10. 8. 1989

[REDACTED]

Výtisk č. : 2
Přílohy : 3/10

Denní situační zpráva č. 163/89 ze dne 10. 8. 1989.

K bodu 2 a) : č. 1

K bodu 2 b) : č. 3

K bodu 3) : č.

K bodu 4) : č. 2.

Vyhodoveno 6x:

- č. 1- OAI VOS
- č. 2- DOMO
- č. 3- I. ZNS *Zničeno*
- č. 4- ZNS *Zničeno*
- č. 5- ZNS *Zničeno*
- č. 6- s. "P"

Náčelník II. správy SNB
po. mps. František Šimáček
plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

Zrušené
stupně
utajení

358

Výtisk číslo 1.
Počet listů : 2.

K bodu 2a/ :

Rozdělovník číslo 1 :

Velvyslanecká rada ZÚ NSR v Praze METZGER informoval pracovníka MZV NSR v Bonnu DERICKSE o článku v Rudém právu, ze kterého vyplývá, že během akce čs. Bezpečnosti byly zabaveny různé doklady, mezi nimi i dopis UHLA adresovaný HAVLOVI. METZGER se zmíňoval o pasáži, kde se mimo jiné píše, že je sprostota, že spolkový ministr odvolal ostatní zástupce CHARTY ze setkání a pozval na snídani pouze HAVLA. Dále zdůrazňoval s odvoláním na zmíněnou zprávu, že HAVEL je dnes v jiném postavení, než před 2 lety a GENSCHER že je v NSR i ve světě málo známý funkcionář. METZGER hovořil o tom, že v dopise UHL kategoricky požadoval, aby byli na snídani zváni všichni zástupci určitých skupin, neboť jedině tak by to mohlo mít efekt lekce pro GENSCHEROVU "východní politiku", kterou on naléhavě potřebuje. Závěrem METZGER upozornil DERICKSE na to, že k celé záležitosti pošle zprávu se všemi důležitostmi. DERICKS METZGEROVY přislíbil, že budou problému věnovat náležitou pozornost.

Dále bylo zjištěno, že tlumočník ZÚ NSR v Praze GRÖNEBAUM nakontaktoval dne 8.8.1989 manželku HAVLA, se kterou dojednával termín setkání poslance Spolkového sněmu Wolfganga ROTHYA s HAVLEM na Hrádečku dne 16.8.1989.

Zpráva byla získána dne 8.8.1989 Pramenem č. 2, je hodnocena jako pravdivá a při jejím využití v informačním toku FMV je nutno dbát zachování konspirace Pramene.

Jsou realizována opatření k zajištění kontroly činnosti pracovníků ZÚ NSR, zejména jejich kontaktů na osoby z řad čs. opozice před 21.8.1989.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍC
Zrušen stupňováním (svazku) dnem 1.1.2008 podle ustanovení § 157 ods. 3

Výtisk číslo : 1
Počet listů : 2

K bodu 4 :

Rozdělovník číslo 1 :

Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Dánského království v ČSSR Vigand LOSE se vyjádřil, že předpokládá v ČSSR určité nepokoje kolem 21. srpna. Tyto budou podle jeho názoru pokračovat i v dalších dnech. Neočekává, že by se jednalo o přímé a násilné akce organizovaných skupin v širším měřítku, ale předpokládá další a další dílčí zkoušky sil. Podle jeho názoru je připraven "propagační scénář" pro servozitu napětí" v podzimním období v ČSSR, jako seriál na pokračování.

CHARTA-77 a další nezávislé skupiny, na základě nově odhalených skutečnosti k 50. výročí uzavření smlouvy o neútočení mezi SSSR a Německem, společně s polskou Solidaritou budou vybičovávat nálady v ČSSR a "zatápět", aby situace nevychladla.

Mimořádný a zplnomocněný velvyslanec Argentinské republiky v ČSSR Julio BARBOZA společně s mimořádným a zplnomocněným velvyslancem Brazílské federativní republiky v ČSSR Coslavem Eduardem de A. ALVES DE SOUZOU spekulovali nad dalším vývojem vnitropolitické situace v ČSSR v souvislosti s 21. srpnem.

Očekávají omezené nepokoje, nebude se však jednat o projevy násilných tendencí, ale nepokoje budou vznikat na různých místech a v odlišných časech tak, aby se represivní orgány nemohly rychle koncentrovat a musely se přesouvat z místa na místo. Předpokládají, že nepokoje budou v ČSSR pokračovat i na podzim.

Opoziční skupiny budou vyvolávat konfrontační nálady, aby tak získaly gloriolu mučedníků, z čehož v budoucnosti získají kapitál, neboť mladší generace již dlouhou dobu nevidí v KSČ perspektivu. Životní jistoty, které velvyslanec DE SOUZA považuje za skutečné výmoženosti socialismu, bere mladá generace jako samozřejmě povinnosti státu. Opozice v ČSSR však nemá vůdčí osobnost, která by se plně prosadila. Václava HAVLA za takovou osobnost oba nepovažují.

Jedná se o poznatky získané spolehlivým Pramenem č. 1 a je možno využít do informačního toku FMV. Jedná se o názory diplomatů Dánského království, Argentinské republiky a Brazílské federativní republiky získané počátkem měsíce srpna 1989.

ARCHIV BE
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem

ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ	11	Výtisk číslo : 2
Z 9. srpna 1996		Počet listů : 1
DNE	PODPIS	Příloha : 2/5
	<i>Jubelora!</i>	

K bodu 2b/ :

Rozdělovník číslo 1 : pouze pro informaci GT ÚV KSČ

Dne 10.8.1989 bylo zjištěno, že CH-77 a další nezávislé iniciativy s výjimkou Demokratické iniciativy a Hnutí za občanskou svobodu, mají připraven ke zveřejnění text prohlášení "Slovo k srpnovému výročí" /viz příloha/ k 21. výročí internacionální pomoci vojsk Varšavské smlouvy.

Dále bylo zjištěno, že nezávisle na tomto prohlášení má OBRODA připraveno již v konečné úpravě vlastní prohlášení ke stejnemu výročí, na jehož zpracování se podíleli Miloš HÁJEK a Jan URBAN./viz příloha/.

Obě dvě prohlášení budou zveřejněna prostřednictvím západních hromadně sdělovacích prostředků /Radia Svobodná Evropa, Hlasu Ameriky a BBC/ nejpozději do 14.8.1989.

Poznatek byl získán dne 10.8.1989 prověřeným Pramenem č.1 a je ho možno využít pro informaci vedení FMV a GT ÚV KSČ. Poznatek, týkající se prohlášení OBRODY k 21. výročí, navazuje na DSZ II. S SNB číslo 162/89 ze dne 9.8.1989, kdy byl svodkován neupravený text prohlášení v pracovní verzi.

A2 - 719 | 10

Opis prohlášení tzv. OBRODY - Klubu za socialistickou pře-
stavbu k 21. výročí srpnových událostí připraveného ke zveřej-
nění v západních hromadně sdělovacích prostředcích

Současné československé vedení se k moci dostalo v důsledku cizí vojenské intervence. Proto není ochotno připustit svobodnou diskuzi, a zvláště ne o roce 1968. Chce zřejmě naopak využít letošního výročí k vyprovokování konfrontace. Předsednictvo ÚV KSČ poslalo koncem července důvěrný dopis krajským a okresním výborům strany, ve kterém se měsíc před výročím 21. srpna píše: "Exponenti tzv. nezávislých iniciativ doufají, že se jim podaří zapojit část veřejnosti do demonstrace, kterou připravují do centra Prahy na 20. 8. t. r. pod heslem "Za politiku Gorbacova za skutečnou přestavbu". Radikální část opozice kalkuluje s tím, že při ní dojde ke střetu s bezpečnostními silami. "Nejsou vyloučeny ani pokusy o poškozování státního majetku, narušování výroby apod." Prohlašujeme, že jde o provokaci a promyšleny pokus vytvořit záminku k represím. Žádná československá nezávislá iniciativa nevyzývá ke konfrontaci. "Naší zbraní je klidný věcný dialog a argumenty. Konfrontaci potřebuje vždy ta strana sporu, která argumenty nemá. V ří takové koncentraci zvláštních jednotek bezpečnosti, Lidových milic a armády, jaká je na týden kolem výročí okupace připravována, je navíc stěží představitelné, že by se mohlo stát něco, co by nebylo pod jejich kontrolou nebo v jejich režii.

Pokud by došlo ke spontánním projevům nesouhlasu s politikou dnešního konzervativního vedení, byl by to důsledek této politiky, neochotné k dialogu se společností.

Znovu varujeme mocenské orgány před použitím represí. Vítáme nabídku kardinála Františka Tomáška na zprostředkování celoříčanského dialogu a vyhlašujeme svou připravenost k jeho okamžitému zahájení. Vyzýváme všechny zodpovědné státníky, zejména v sousedních zemích, aby k tomuto dialogu u nás našli možnost.

My sami se chceme řídit slovy nezávislého novináře Jiřího DIENSTLIERA: "Občané mohou Václavské náměstí přenechat těm, kdo vyhledávají konfrontaci. Odpor vůči všemu, co symbolizuje 21. srpen, není vázán na toto datum" Čas pracuje pro demokracii.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLOK
Zrušen stupeň utajení (svazky) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 410/2008 Sb.

Opis prohlášení "CHARTY 77" a dalších nezávislých iniciativ /kromě DI a HOS/k 21. výročí srpnových událostí připraveného ke zveřejnění v západ. hromadně sdělovacích prostředcích

Slovo k srpnovému výročí

Blížíme se zase k výročí osudového dne 21. srpna 1968. Tehdy naši zem přepadla v noci vojska pěti zemí, jež měly být našimi spojenci, na prvním místě vojska Sovětského svazu. Přepadla nás proto, že jsme po velkých ztrátách morálních i hospodářských došli k názoru, že systém zvaný socialismus je třeba v mnohém změnit. Reakční část státního a stranického aparátu se však změn lekla, a proto se několik jejich představitelů dopustilo vlastizrady. Požádali tajně o zásah tehdejší stejně reakční vedení Sovětského svazu a otevřeli jeho vojskům cestu. Stalo se tak proti vůli většiny čs. lidu a všech ústavních orgánů a v rozporu s mzn. právem.

Tímto zásahem se reformní proces zastavil, postupně zrušil, a my jsme byli hospodářsky, společensky a kulturně násilím zatlačeni do stavu, který přetrvává dodnes. Jeho důsledky jsou pak nejen hluboké a neřešené problémy hospodářské, politické a sociální, ale i zkušenost čs. občana, že o zásadních věcech, které se ho dotýkají, nemá rozhodovat on sám, ale že vždy o nich rozhoduje někdo jiný za něj a často v rozporu s jeho zájmy.

K reformám, jež se tehdy u nás připravovali, se mezičtím dostaly i některé další země, na prvním místě Sovětský svaz. Jejich společným jmenovatelem jsou změny, směřující k větší demokracii, pluralitě a otevřenosti. Demokracii potřebujeme jako čistý vzduch, ní ze všech stran. I v mezinárodních vztazích nastávají změny k lepšímu. Myšlenka evropského sjednocení dostává jasnější kontury. Sovětská vojska, rozmístěná ve střední Evropě, začínají postupně

Zrušen stupňovitě
ARC

odcházet domů. Střední a východní Evropa, tak stojí tváří v tvář nové situaci a Československo a události z r. 1968 v ní zaujmají klíčové postavení. Zdá se proto, že veřejné odsouzení vojenské intervence v Československu je otázkou blízké budoucnosti.

Reakční část našeho státního a stranického vedení ovšem jakékoli zásadní demokratické reformy stále tvrdosíjně odmítá a drží se u moci jen násilím a zastrašováním. Svou legitimitu odvozuje právě z vojenské intervence před jednadvaceti lety, ačkoli síly, které ji přivedly k moci, už padly.

Náš postoj k 21. srpnu se nemění. Vojenskou intervenci je třeba odsoudit, což ale předpokládá zahájit otevřenou a svobodnou diskuzi o událostech Pražského jara a následného období tzv. normalizace.

Blížící se 21. srpen ovšem dělá starosti mnoha odpovědným a uvážlivým lidem mezi námi. Uplynulý rok totiž jasně ukázal, že obecné už nechtějí jen čekat, zvláště když se vedle nás dějí veliké změny k lepšímu. Musíme tedy očekávat, že i letos budou mnozí lidé hledat svůj výraz pro nesouhlas s poměry, které u nás panují. Totéž ovšem ví i mocenské vedení a chystá se zase - jak nesvědčuje vystupňovaná lživá a dezinformační kampaň - proti takovým projevům zasáhnout a vyvolat otevřenou konfrontaci. CHARTĚ 77 a dalším nezávislým iniciativám se podstoupá úmysl svolávat a organizovat občanský odpor v ulicích. Za dané situace však nemůžeme vybízet k takovým akcím, jež nemáme možnost připravit, zajistit a zorganizovat. Pokud se občané přesto shromáždí a budou třeba pokojně demonstrovat, zdůrazňujeme, že na to mají právo. Vládu vyzýváme, aby toto právo respektovala a aby si uvědomila, že nese veškerou odpovědnost za jakýkoli zásah.

Ke spoluobčanům se pak obracíme s žádostí, aby odpovědně volili své kroky, uvážili své zatímní reálné síly a vyhnuli se policejním pokusům vyprovokovat srážku, která by byla jen další záminkou k ostřejším útokům proti formujícímu se společenskému hnutí. Těm, kteří mají v úmyslu dát najevo svůj **občanský** postoj, pak navrhujeme, aby dne 21. srpna nepoužívali v centrech měst hromadnou dopravu a aby každý, tak jako my, stanul v 17,00 hodin na místě, kde se bude nalézat, a dvě minuty setrval v tichém protestu.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍC
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 ods. 6